

Malach. 1. 7.

proborum, cum vocem Christi exprobrantis, judicantis, & damnantis audient? *Quis poterit cogitare diem adventus ejus, & quis stabit ad videndum eum?* Si voce placida respondens, *Ego sum*, cohortem militum prostravit judicandus, quid faciet judicaturus? Tunc optabilius illis erit montium ruinam opprimi, quam stare coram Jesu Christo summo Judice. Tunc dicent montibus &

Apocal. 6. 16.

petris: *Cadite super nos, & abscondite nos à facie sedentis super thronum, & ab ira Agni: Quoniam venit dies magnus ira ipsorum: & quis poterit stare?* Secunda tribulatio reproborum, erit in resurrectione corporum, quæ resumere horrebunt, refugient, & cogentur, deformia, horrida, tenebrosa, cum miseris illis animabus æterno igne torquenda. Tertia tribulatio erit confusio publica & opprobrium sempiternum ex omnium criminum suorum manifestatione coram generali omnium hominum qui unquam vixerint conventu. *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi: qui Illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium.* Quarta tribulatio reproborum, erit ex electorum aspectu, quos videbunt rapti obviam Christo in aëra, semper cum Domino futuros, Aquilarum instar, renovatis & gloriosis corporibus: *Ubiunque fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquila.* Videbunt illos instar ficum frugiferarum Vere novo renascentium, gratiæ & gloriæ vitore ac decore nunquam defecturo conspicuos. *Ab arbore autem fici discite parabolam.* Ipsi verò reprobi erunt instar ficum sterilium & maledictarum, ex quibus fructus non nascetur in sempiternum, *Excidentur, & in ignem æternum mittentur, à Deo separati, à consortio iustorum sine spe exclusi. Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis ejus.* Hac postrema tribulatio reproborum nunquam finienda. Vide Lib. 1. Theol. Dog. & Mor. Quest. 2. Art. 3. & Idæam concionis in Dominica 1. Adventus.

2. Cor. 1. 20.

Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi: qui Illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium. Quarta tribulatio reproborum, erit ex electorum aspectu, quos videbunt rapti obviam Christo in aëra, semper cum Domino futuros, Aquilarum instar, renovatis & gloriosis corporibus: *Ubiunque fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquila.* Videbunt illos instar ficum frugiferarum Vere novo renascentium, gratiæ & gloriæ vitore ac decore nunquam defecturo conspicuos. *Ab arbore autem fici discite parabolam.* Ipsi verò reprobi erunt instar ficum sterilium & maledictarum, ex quibus fructus non nascetur in sempiternum, *Excidentur, & in ignem æternum mittentur, à Deo separati, à consortio iustorum sine spe exclusi. Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis ejus.* Hac postrema tribulatio reproborum nunquam finienda. Vide Lib. 1. Theol. Dog. & Mor. Quest. 2. Art. 3. & Idæam concionis in Dominica 1. Adventus.

1. Cor. 4. 5.

Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi: qui Illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium. Quarta tribulatio reproborum, erit ex electorum aspectu, quos videbunt rapti obviam Christo in aëra, semper cum Domino futuros, Aquilarum instar, renovatis & gloriosis corporibus: *Ubiunque fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquila.* Videbunt illos instar ficum frugiferarum Vere novo renascentium, gratiæ & gloriæ vitore ac decore nunquam defecturo conspicuos. *Ab arbore autem fici discite parabolam.* Ipsi verò reprobi erunt instar ficum sterilium & maledictarum, ex quibus fructus non nascetur in sempiternum, *Excidentur, & in ignem æternum mittentur, à Deo separati, à consortio iustorum sine spe exclusi. Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis ejus.* Hac postrema tribulatio reproborum nunquam finienda. Vide Lib. 1. Theol. Dog. & Mor. Quest. 2. Art. 3. & Idæam concionis in Dominica 1. Adventus.

Matt. 24. 27.

Ibid. 9. 30.

Matt. 13. 30.

Ab arbore autem fici discite parabolam. Ipsi verò reprobi erunt instar ficum sterilium & maledictarum, ex quibus fructus non nascetur in sempiternum, *Excidentur, & in ignem æternum mittentur, à Deo separati, à consortio iustorum sine spe exclusi. Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis ejus.* Hac postrema tribulatio reproborum nunquam finienda. Vide Lib. 1. Theol. Dog. & Mor. Quest. 2. Art. 3. & Idæam concionis in Dominica 1. Adventus.

INSTITUTIONIS CONCIONATORUM

PARS TERTIA.

SIVE

Concionum Idææ pro Solemnitatibus
Sanctorum.

IN FESTO S. ANDRÆ.

*Mihi absit gloriari nisi in Cruce Domini nostri
Jesu Christi... Galat. vj. 14.*

SANCTUS Andreas à Christo Jesu mirabiliter vocatus, vocationis fideliter obedivit; omnia reliquit, Dominum secutus est ad mortem usque Crucis. S. JOHANNIS Baptistæ discipulus erat, à quo primam Christi cognitionem accepit, illum indigittante, & dicente: *Ecco Agnus Dei.* Quod eum audivisset, Jesum cum altero condiscipulo ex JOHANNIS Schola secutus est. *Conversus Jesus, & videns eos sequentes, dicit eis: Quid queritis? Qui dixerunt ei: Rabbi, ubi habitas? Dicit eis: Venite, & videte. Venerunt, & viderunt ubi maneret, & apud eum manserunt die illo.* Sapientis consilium secutus est Andreas, dicentis: *Si videris sensatum, evigila ad illum, & gradus ostiorum illius exterat pedibus.* Quam beatum diem duxerunt, quam beatam noctem?

Matth. 4. 18.

Joan. 1. 36.

Ecclesi. 1. 36.

M m ij

Quis est qui nobis dicat quæ audierint illi à Domino? *Adificemus & nosmetipsi in corde nostro, & faciamus domum quo veniat ille, & doceat nos, colloquamur nobis.*

S. August.
Tract. 7. in
Ioan.

A Christo didicit Andreas Mysterium Crucis, cujus Amator, Prædicator, & Martyr, per ipsius Christi gratiam effectus est. *Mihi abisti gloriari, nisi in Cruce Domini mei Jesu Christi.* Crucem tulit in corde per amorem; in ore per prædicationem; in corpore per martyrium. Cor succensum habuit amore Crucis; linguam consecratam prædicatione Crucis; corpus consummatum Martyrio Crucis.

I. Christum velut Agnum qui peccatum Mundi sanguine suo expiaturus erat, à Joanne demonstratum, secutus, ab illo Crucem amare didicit, cujus amore Christus ipse à sinu Patris in terras descendit, salutem nostram per Crucem operaturus. Amoris indicium, ardens desiderium est. Quam ardens in Christo Jesu desiderium Crucis! *Baptismo (inquit) habeo baptizari, & quomodo coarctor donec perficiatur?* Hanc ob causam Petrum à Cruce subeunda ipsum deterrere volentem dura increpatione cortexit: *Vade post me Satana, inquit, scandalum mihi es; quia non sapis ea qua Dei sunt, sed qua hominum.* Ideo proposito sibi gaudio sustinuit Crucem, quasi summam votorum suorum consecutus.

Luc. 11. 9.

Math. 16. 21.

Hebr. 11. 3.

Christum Jesum imitatus Andreas, Crucem ardentissimè desideravit, illamque velut dilectam Sponsam conspiciens, amantissimis verbis salutavit. *O Crux (inquit) diu desiderata, & jam concupiscenti animo preparata, secutus & gaudens venio ad te, ita & tu exultans suscipias me, discipulum ejus qui pependit in te, quia amator tuus semper fui, & desideravi amplecti te.* Ex abundantia cordis os locutum est, & Caritas qua fervebat in corde, quasi scintillas quasdam ardentissimas emittebat in voce. Unde in homine nova

S. Bernard.
Sermo 2. de
S. Andrea.

hæc exultatio & læticia hæcenus inaudita? A Spiritu Sancto, qui adjuvabat infirmitatem ejus, per quem diffundebatur in corde ipsius caritas fortis ut mors, imò fortior morte. *Amator, inquit, tuus semper fui, & desideravi amplecti te. Fratres, Ignis vibrans est, non lingua loquens: & si lingua, per te ignea est.* O Si Christi Spiritum haberemus, Crucem cum Andrea desideraremus, amaremus, cum gaudio amplecteremur, non fugeremus, non fastidiremus, non horreremus. *Quicumque Christi spiritum non habet, hic non est ejus.* Num dicere potestis, Christiani Auditores; *Nos autem non accepimus Spiritum hujus mundi, sed Spiritum qui ex Deo est, ut sciamus que à Deo donata sunt nobis?* Amor Crucis, testimonium Spiritus inhabitantis. Hunc amorem, hunc Spiritum saltem desiderate, sine intermissione petite. *Nullum presentia ejus certius testimonium est, quam desiderium gratia amplioris. Petite, & accipietis.* Deus non negabit petentibus, qui etiam non petentes provocat & hortatur ut petant. *Si vos (inquit) cum stitis mali, non stis bona data dare filiis vestris: Quanto magis Pater vester de cælo dabit Spiritum bonum petentibus se?* Spiritus bonus est, qui nos amare facit & desiderare quod Christus desideravit & amavit, non terrenas opes, non sæculi voluptates, mundicie gaudia, non vitam mollem & delicatam, non honores & celsitudinem terrenam; sed crucem, pauperatatem, humiliationem, penitentiam.

Rom. 7. 8.

1. Cor. 2. 12.

Matth. 7. 11.

II. Beatus Andreas non solum cor habuit succensum amore Crucis, sed & linguam prædicatione Crucis consecratam. Omnes Apostoli *Christum Crucifixum, & verbum Crucis prædicant;* quod perentibus quidem stultitia est, us autem qui salvi fiunt, Dei virtus est: Sed singulari quadam & eximia ratione S. Andreas Prædicator & Apostolus Crucis fuit. Hæc Prædicatione Scythiam & Achaïam Christi subiecit Imperio. Ur-

1. Cor. 1. 22.
et 17.

J. Soc. 6. 20.

beim Jericho Sacerdotes Arcam fœderis ferentes, tubilque clangentes septem diebus circumiverunt, & muri ejus ad Arcæ præsentiam & tubarum sonitum ceciderunt. S. Andreas, ex quo Spiritum Sanctum cum cæteris Apostolis accepit, Christi Crucem velut arcam fœderis apud Gentes Barbaras prædicatione sua circumtulit, tubæ Evangelicæ clangore, septiformis Spiritus Sancti virtute edito, mœnia superbæ infidelitatis disjecit. Nec verò tempus expectavit quo Christus consummatis salutis nostræ Mysteriis Apostolos in orbem universum misisset Legem Evangelicam prædicaturos, ut Apostolicum exerceret suum. Ut primum vocatus est, Apostolicum munus obire cœpit, Christo ad Apostolicum Collegium congregandum ac formandum adjutor fuit, à Domino electus est ut primum velut lapidem in Ecclesiæ ædificatio collocaret; siquidem Petrum fratrem suum adduxit ad Jesum. *Invenit hic primum fratrem suum Simonem, & dicit ei: Invenimus Messiam (quod est interpretatum Christus.) Et adduxit eum ad Jesum. Intravit autem cum Jesus, dixit: Tu es Simon filius Jona: Tu vocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus.* Ecce Andreas inter ipsa novi tyrocinii sui rudimenta fructificat, & Veritatis jam prædicator efficitur, cujus adhuc vix erat auditor. Novus Discipulus factus, non est propria salute contentus, condiscipulos querit, ad lucrandos alios fraternus se amor extendit. *Tesaurum reperit, gaudet aliis prodere; furtum putat illum sine consortibus possidere.* Hinc in Andree laudem Helychius Hierosolymitanus Presbyter ait: *Sacra illa tuba Andreas, primus Apostolorum fetus, prima Ecclesiæ columna, ante Petrum petra fundamenti fundamentum, initiū primitiæ, vocans antequam vocaretur, adducens antequam adduceretur, Evangelium cui nondum credebatur predicavit, & fratri, prius quam disceret, vitam revelavit.*

Prædicatio Crucis, doctrina est humilitatis, cari-

B. Petrus
Damiani
Serm. 1. de
S. Andree.

Apud Pho-
tium in Bi-
blioth. Cod.
279.

tatis, longanimitatis seu perseverantiæ, ipse Christi-ana & bonorum æternorum expectatione roboratæ, & gratiæ ex divinæ misericordiæ profunditate, non operibus nostris provenientis. Hæc significant Crucis dimensiones. *In caritate radicati & fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum: scire etiam supereminenter scientia caritatem Christi, ut impleamini in omnia plenitudinem Dei.* Caritatem S. Andree demonstrat desiderium patiendi pro Christo, studium adducendi proximos ad Christum. Humilitatis ejus documentum accipite. *Non moleste tulit quod in fide primus, factus est ordinis dignitate secundus: nec zelo ductus est quod Petrus, qui ejus ducatu posterior credidit, cujusque ad Fidem ipse prævius fuit, Prioratus tamen inter omnes Apostolos jura suscepit.* Longanimitatis denique documentum addit, in prædicatione Crucis ad mortem usque perseverans: Ut de illo dici possit, quod de Domino Jesu Christo ait S. Augustinus: *Tanquam lignum illud in quo fixa fuerunt membra morientis, etiam cathedra fuerit Magistri docentis.* Biduo vivens pendebat in Cruce, & docebat populum S. Andreas.

III. In Cruce denique Martyrium consummavit, in mortis genere Christo assimilatus, quæ certè maxima est Discipuli gloria. *Mibi absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi.* Crux Altare fuit, in quo suum consummavit sacrificium Dominus Jesus: Crux Altare pariter fuit, in quo suum consummavit sacrificium Andreas. Christo quotidie sacrificium offerebat ut sacerdos, sicut ipse respondit Egææ Proconfuli: *Ego omnipotenti Deo, qui unns & verus est, immolo quotidie, non taurorum carnes, nec hircorum sanguinem, sed immaculatam Agnem in Altari; cujus carnem posteaquam omnis populus credentium manducaverit, Agnus qui sacrificatus est integer perseve-*

Ephes. 3. at. 19.
S. Aug. 8.
Epist. ad Ho-
noratum, c. 1.
Enarrat. in
Thes. 1. c. 1.
Serm. 1. de S. Andree.

B. Petrus
Damiani
Serm. 1. de
S. Andree.

S. August.
Tract. 19. in
Joan.

Cap. 11. 11.
Simili poena
servat cum
Veniens at-
tenuis est: &
populatis ho-
mo familia
Regi pallio.
Alia S. An-
dree.

Rom. 11. 7.

rat & vivus. Seipsum simul offerebat Deo ut *Hof-tiam viventem, sanctam, Deo placentem*: sed sacrificium vitæ suæ in Cruce consummavit, ut se cum Christo crucifixum modis omnibus verè dicere posset: *Christo confixus sum Cruci.*

Gal. 2. 19.

Et nos cum S. Andrea, inò cum Christo crucifigi debemus, complantari similitudini mortis ejus, ut compatièntes etiam conregnemus, Christianos omnes spectat hoc Salvatoris Mandatum: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat Crucem suam, & sequatur me.* Ac si dicat: Qui me desiderat, se despiciat; qui vult facere voluntatem meam, discat frangere suam. *Tota vita Christiani, si secundum Evangelium vivat, crux est & martyrium.* Corpus Regenerati, caro est Crucifixi. Crux ferenda, non interdum & per vices, sed semper, & perseveranter. *Quotidie.* Quatuor Crucis cornua, quibus cupiditates nostræ demandæ, quibus hostium salutis nostræ tela repellenda, sunt continentia, patientia, prudentia, humilitas (ait S. Bernardus) Felix Anima, quæ in hac cruce gloriatur, in hac cruce triumphat, in ea perseverat! Oret quisquis in ea confixus est timore & amore Dei; oret cum S. Andrea Dominum & Magistrum suum, ne patiatur eum de cruce deponi. *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitii & concupiscentiis In hac cruce, per totam istam vitam, que in mediis tentationibus ducitur, perpetuo debet pendere Christianus.* Non enim est in hac vita tempus evellendi clavos, de quibus in Psalmo dicitur: *Confige timore tuo carnes meas . . . Carnes sunt carnales concupiscentia; clavii sunt precepta justitiæ: his illas timor Domini configit, qui nos illi acceptabilem hostiam crucifigit.*

S. August.

Quotidie. Quatuor Crucis cornua, quibus cupiditates nostræ demandæ, quibus hostium salutis nostræ tela repellenda, sunt continentia, patientia, prudentia, humilitas (ait S. Bernardus) Felix Anima, quæ in hac cruce gloriatur, in hac cruce triumphat, in ea perseverat! Oret quisquis in ea confixus est timore & amore Dei; oret cum S. Andrea Dominum & Magistrum suum, ne patiatur eum de cruce deponi. *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitii & concupiscentiis In hac cruce, per totam istam vitam, que in mediis tentationibus ducitur, perpetuo debet pendere Christianus.* Non enim est in hac vita tempus evellendi clavos, de quibus in Psalmo dicitur: *Confige timore tuo carnes meas . . . Carnes sunt carnales concupiscentia; clavii sunt precepta justitiæ: his illas timor Domini configit, qui nos illi acceptabilem hostiam crucifigit.*

Luc. 9. 17.

Galat. 1. 24.

S. August.
Serm. 205.
de D.
versu 11.IN FESTO S. NICOLAI EPISCOPI ET
CONFESSORIS.

Tanquam prodigium factus sum multis . . . Introibo in potentias Domini . . . Deus, docuisti me à juventute mea, & usque nunc pronuntiabo mirabilia tua. Psal. lxx. 7. &c.

DEus qui mirabilis est in Sanctis suis, in Sancto Nicolao Myrensi Episcopo se maxime admirabilem præbuit, ut de ipso singulari quadam & præcipua ratione dicere possint Concionatores qui ejus Panegyrim adornant: *Scitote quia Dominus Sanctum suum* Psal. 4. 4. *mirificavit.* Innocentiâ, vocatione, operibus & miraculis admirabilem fecit. Virtutibus, quibus cum à juventute instruxit. *Deus, docuisti me à juventute mea.* Vocatione, quâ ipsum ad Episcopatum disceplinis temporibus provexit, & ut dignè tanto munere fungeretur roboravit. *Tanquam prodigium factus sum multis, & tu adjutor fortis.* Miraculis, quibus vivus & mortuus claruit, & etiam nunc celebratur. *Introibo in potentias Domini, & usque nunc pronuntiabo mirabilia tua.*

I. S. Nicolaus eximix sanctitati à Deo destinatus, parentum votis & precibus concessus, sub gratiæ manu ab infantia ad ultimum usque instans vitæ fuit. *In te confirmatus sum ex utero, de ventre matris mea tu es protector meus.* A Spiritu Sancto institutus ad virtutem est à Deo datus puer, ut sobriè, justè, & piè viveret in sæculo: piè, per orationis humilitatem, assiduitatem & fervorem; sobriè, per jejunii austeritatem; justè per caritatem, quæ tota est hominis Christiani justitia. Statim atque loqui cœpit Nicolaus, cœpit orare. Statim atque vivere cœpit Nicolaus, cœpit

§54 INSTITUT. CONCIONAT. PARS III.

jejunare. Statim atque possidere bona temporalia cepit Nicolaus, cepit erogare. Mentem Deo consecravit assidua, humili & fervente oratione; corpus jejuniū austeritate; divitias, caritate & larga elemosynatum erogatione. Effudit super eum Deus a teneris annis spiritum gratiæ & precum. Assiduâ, humili, & ferventi oratione gratiarum incrementum obtinuit. Orationis enim talis Dei gratia & misericordia semper comes est. *Benedictus Deus, qui non amovit orationem meam & misericordiam suam à me.* Oratio justī elavis est cæli; ascendit oratio, & descendit miseratio. Sine intermissione orabat Nicolaus: & quid rogabat? Misericordiam Dei, beatam vitam, non res temporales, non perituras divitias, non sæculi honores & dignitates, non terrenam felicitatem. *Sine intermissione orare, quid aliud est nisi beatam vitam, que nulla nisi æterna est, ab eo qui solus illam dare potest, desiderare?* Oratio Nicolai pro signo data est Episcopis Provinciæ Lyciæ ad electionem Myrensis Episcopi in Domino congregatis, ut cum scilicet eligerent, quem summo mane orantem in Ecclesia, & Solem prævenientem ad benedictionem Dei invenirent. Idem signum electionis Pauli in Gentium Apostolum olim Ananiam à Christo datum. *Vade, & quare in domo Jude Saulum nomine Tarsum; ecce enim orat . . . Quoniam vas electionis est mihi iste, ut periret nomen meum coram gentibus & Regibus & filiis Israël.* Episcopus creatus, in oratione perseveravit & ferventior fuit, pro se, pro populo, pro Gentilibus & Hæreticorum conversione, pro Catholicorum confirmatione & sanctificatione Deo ad ejus Altare, & continuò in altari cordis orationem offerens de fide pura & anima innocente profectam. Præceptum enim Domini Episcopi datum, & ab Apostolo promulgatum noverat, & exequi satagebat: *Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis que sunt*

Psal. 69. 19.

S. August. Epist. 106. alias 127.

Act. 9. 11. 15.

Hebr. 5. 1.

IN FEST. S. NICOLAI EPIS. ET CONE. §55
ad Deum, ut offerat dona & sacrificia pro peccatis: Qui condolere possit iis qui ignorant & errant: quoniam & ipse circumdatus est infirmitate. Et propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis.

Orationi jejunium adjunxit, pœnitentiam innocentiam, ut de bonis carnis acceptum Deo sacrificium adoleret. Cœpit autem jejunare, statim atque cœpit vivere. Infans quartâ & sextâ feriâ semel dumtaxat, & vespere quidem lac sugubat, quam jejuniū consuetudinem reliquâ vitâ retinuit. Sic in Dei familiaritatem admittus est; sic ejus corpus angelificatum, (ut Tertulliani verbis utar) seu Angelicas dotes consecutum, ut Myra exiens, Constantino longè agentī vivens adhuc appareret, illumque ob tres Tribunos per calumniam damnatos increparet, ac infontes liberaret. *Tanta est circumscripti vultus prerogativa, ut Deum præstet homini contubernalem, parem revera pari.*

Sciens denique quia *Bona est oratio cum jejunio & elemosyna*, & Apostolicam illam sententiam revolvens animo: *Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum laborum conscientium nomini ejus. Beneficentia autem & communionis nolite oblivisci: Talibus enim hostis promeretur Deus: Divitias cepit erogare, ut pium cepit possidere.* Non modicas, sed copiosas; non parca sed larga manu elemosynas erogavit; totum piè dilapidavit patrimonium. *Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in sæculum sæculi.* Se divitiarum dispensatorem existimavit, non Dominum; se debitum reddere, non largiri, cum pauperes juvaret. Divitias congregatas & avaro servatas animo, in malum Domini sui cedere, stercoris instar non nisi foetorem & corruptionem animæ generare: Dispersas, uberrimam segetem meritorum, fructus justitiæ amplissimos atque suaviss-

Tertull. lib. De jejun. c. 6.

Hebr. 9. 25. 16.

Psal. 111. 5.

Philipp. 3. 1.
2. Cor. 9. 11.

mos producere. Omnia arbitror ut stercore, ut Christum lacrificiam... Qui autem administrat semen seminanti, multiplicabit semen vestrum, & auget incrementa frugum iustitiæ vestre.

Non copiosæ solùm, sed humiles fuerunt S. Nicolai elemosynæ. Dotem tribus puellis, quas noverca paupertas in peccati periculum conjiciebat, trinis noctibus furtim per fenestras immisit. Solis instar, aurum in terra visceribus virtute suâ producentis, beneficis sentitur, ubi non videtur. Delitescere amat, & ignorari, elemosynam secundum præceptum Christi erogat in abscondito. Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis... Te autem faciente elemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua, ut sit elemosyna tua in abscondito, & Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi... Conclude (ait Sapiens) elemosynam in corde pauperis.

Matth. 6. 1. 7.
C. 4.

Ecdi. 29. 13.

De his argumentis multa suppedabit Theologia nostra Dogmatica & Moralis; de Oratione scilicet, Lib. 5. Art. 9. Tom. 10. De Jejunio Lib. 4. Cap. 5. Art. 5. §. 1. Tom. 9. De Elemosyna, Cap. 3. c. j. c. j. dem Libri Art. 11. Regulis 23. 27. 28. 29. 30. 31. & Lib. 3. Cap. 6. Art. 9. Regulis 5. 6. 7. 8. & 9. Tom. 7.

II. Deus S. Nicolaum admirabilem fecit vocatione qua illum ad Episcopatum proxivit. Dei est sibi sacerdotes eligere. Indignus est sacerdotio qui absque Dei vocatione ad sacri honoris apicem promovetur; indignus qui illud ambit, qui propria sponte, non Dei electione subit *Onus Angelicis humeris formidandum*. Vide Tom. 5. Lib. 2. Tract. de Sacram. Ordinis, Cap. 3. Art. 5. Regulâ 18. & Tom. 7. Lib. 3. Cap. 5. Art. 24. Regulis 5. & 6. *Non sumpsit sibi honorem Nicolaus, sed vocatus à Deo tanquam Aaron, sicut Christus non semetipsum clarificavit ut Pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum, Filius meus es tu, ego ho-*

Nibr. 7.

die genus te. Quemadmodum & in alio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Non secundum ordinem Aaron, quamvis à Deo ut Aaron vocati esse debeant, instituti sunt Episcopi & Sacerdotes novæ legis, quemadmodum nec Christus secundum ordinem Aaron, sed Melchisedech, summus & æternus Sacerdos est, quia *Cum hujus divini sacerdotii Sacramentum etiam ad humanas pervenit functiones, non per generationum tramitem curritur, nec quod caro & sanguis creavit, eligitur: sed cessante privilegio patrum, & familiarum ordine prætermisso, eos Rectores Ecclesiæ accipit, quos Spiritus Sanctus preparavit: Ut in populo adoptionis Dei, cuius universitas Sacerdotalis atque Regalis est, non prærogativa terrena originis obtineat unctionem, sed dignatio celestis gratiæ gignat Antistitem*. Sic ad Episcopatum vocatus Nicolaus, dotes omnes habuit tantæ Dignitati pares, quas Apostolus exprimit. *Irreprehensibilem, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, benignum, iustum, fecerat Spiritus Sanctus, ut sanctè regere posset Ecclesiæ Dei. Gregem sibi commissum pascere lætegit verbo prædicationis, exemplo conversationis, fructu orationis. * Erat forma gregis ex animo, non formatum violentarum instar, quæ subiectum destrunt, nec in eo manent, sed naturalium, quæ subiectum fovent ac tument, in eo manentes & residentes. Ecclesiæ Myrensem purgavit ab idololatricæ fordibus, ab Arianorum erroribus defendit, pro Fide Christiana exilium & carcerem passus est, Diocletiano & Maximiano persecutionem moventibus, sed Verbum Dei non erat alligatum. A Constantino Magno Imperatore ab exilio revocatus, Ecclesiæque redditus suæ, Nicæno Concilio adfuit, Ariumque & ejus Hæresim unus ipse ex trecentis decem & octo Patribus suffragio suo damnavit. Myram redux, Catholicam de Filii divinitate & consubstantialitate*

S. Leo Serm. 5.

1. Tim. 3. 2.
Ad Tit. 1. 8.

S. Bernard.
Tract. in
Evang. Ecco
nos agliqui-
mus omnia.
* 1. Petri 3. 3.

2. Tim. 2. 9.

doctrinam liberè prædicavit, invictè defendit; ut merito de illo dici possit, quod de S. Athanasio scribit S. Gregorius Nazianzenus: *Collapsam fidei doctrinam erigit, ac liberè rursus Trinitas prædicatur sepe candela brum posita, splendidoque unius Divinitatis lumine Animas collustrans.*

III. Sanctum Nicolaum viventem adhuc in mortali corpore, & post obitum, ad hanc usque diem, Deus miraculis celebrem ac gloriosum fecit. *Introibo in potentias Domini.* In Dei nomine imperat mari & fluctibus, tempestates sedat, Nautis ipsum invocantibus adest, ipsosque ex naufragii præsentis periculo ereptos ad portum deducit. *Qui descendunt mare in navibus, facientes operationem in aquis multis: ipsi viderunt opera Domini, & mirabilia ejus in profundo. Dixit, & stetit spiritus procellæ, & siluerunt fluctus ejus, & latati sunt quia siluerunt, & deduxit eos in portum voluntatis eorum. . . . Quis est hic, quia venti & mare obedunt ei? Ex ejus sepulchro manat oleum salutare, quod languidis omnibus cum fide utentibus perenne medicamentum est. Ille scilicet sicut oliva fructifera in domo Domini, vitæ misericordix, oleum fundere non desinit ad curandos morbos infirmorum. Et oleum in habitaculo justæ.*

Orat. 21.

Psal. 106. 27.
& 4.

Matth. 8. 27.

Psal. 117. 19.

Prov. 21. 10.

IN FESTO CONCEPTIONIS DEIPARÆ VIRGINIS Mariæ.

Jacob genuit Joseph virum Mariæ, de qua natus est Jesus. Matth. j.

HÆc omnium titulorum, honorum, privilegiorum Deiparæ Virginis summa, *De qua natus est Jesus.* Ob id gratiâ plena, & benedicta in mulieribus, ut Dei Mater esset. Huic dignitati in conceptione sua

præparatur à Deo per gratiam uberrimam quâ feliciter eam divina Misericordia prævenit; ut in ipso instanti quo in sanctæ Annæ sinu concepta est, ipsi accommodari possint verba illa Sponsi caelestis ad Sponsam, quæ typus ejus erat: *Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in te.* Deiparæ Virginis summa post Deum puritas, Immaculata conceptio, Maria. Christo excepto, cunctis superior. Ejus gloria. (*Lib. 1. Quest. 2. Art. 4. §. 7. & Lib. 5. Art. 8. n. 3.*)

B. Virgo immunis ab originali peccato, secundum piam maximæ partis Fidelium opinionem, cui faver Ecclesia (*Lib. 3. Cap. 1. Art. 1. n. xi.*) B. Virgo Maria *Adytum & sacrarium impeccantiæ*, à Proclo Constantinopolitano Archiepiscopo appellatur, Oratione, 6. *Primitia nostra reformationis; finis promissionum nobis à Deo factarum, & prædictionum; prænuntiatum divina gloria sacrarium; gentium bene expectata salus*, à S. Germano Constantinopolitano Patriarcha: *Magnum Deitatis Templum*, à S. Petro Chrysologo Sermone 144. *Centrum & negotium omnium sæculorum*, à S. Bernardo Serm. 2. de Pentecoste. Gratix quâ in beata conceptione præventa est, & gratiæ quæ cæteris Sanctis collata discrimen, his Prophetæ verbis Psalmo 45. expressum videtur: *Adjurabit eam Deus mane diluculo. . . Fluminis impetus lætificat civitatem Dei: Sanctificavit Tabernaculum suum Altissimus. . . Deus in medio ejus non commovebitur.* Aliorum enim Sanctorum quidam in utero gratiam sanctificantem receperunt, ut Jeremias & Joannes Baptista: alii in pueritia, alii in ipsâ morte, ut S. Lator: At beata Virgo Maria in ipsâ conceptione per Christi gratiam præventa est. Cæteri gratiâ Christi Redemptoris mundati sunt à peccato quod re ipsâ contraxerant, vel commiserant; liberati sunt à captivitate diaboli, cui addicti fuerant: Virgo Maria per gratiam Christi Redemptoris præventa est, ne peccati origina-

Cent. 4. 7.

lis labem contraheret, cujus contrahendi debitum, ut Adami filia, & humano more genita, contraxerat; Gratia Christi medicinalis balsamum Animæ in ipsa creatione insutum, peccati originalis asilandam ex carnis conjunctione contagionem antevertit, & avertit. Christi sanguini, ex substantiâ purissimæ carnis lux formando, redemptionem suam debuit. Ipsa Draconem vicit, contrivit caput serpentis, per Dominum nostrum Jesum Christum. Et quid mirum, cum de sanctis Angelis mellifluus Bernardus scripserit, Christum Jesum ipsis quodam modo fuisse redemptionem? *Qui enim erexit hominem lapsum, inquit, dedit stanti Angelo ne laberetur; sic illum de captivitate eruens, sicut hunc à captivitate defendens: solvens illum, & servans ipsum.* Quod & ante S. Bernardum scripsit S. Fulgentius: *Non alia Gratia (inquit) stantem Angelum à ruina potuit custodire, nisi illa qua lapsum hominem post ruinam potuit reparare. Una est in utroque gratia operata: in hoc ut resurgeret, in illo ne caderet: in illo ne vulneraretur, in isto ut sanaretur: ab hoc infirmitatem repulit, ipsum infirmari non sinit.* Sic medicinalis Christi Redemptoris gratia ab aliis Sanctis infirmitatem depulit, Mariam infirmari non sinit: in aliis operata est ut sanarentur, in Maria ne vulneraretur: alios à captivitate eruit, Mariam à captivitate defendit. Vicit tamen Maria eadem virtute quâ Sancti omnes Draconem antiquum vicerunt, virtute scilicet sanguinis Jesu Christi; qui de illa natus est. *Et vicerunt eum propter sanguinem Agni.* In aliis natura gratiam antevertit: in Maria natura gratiam antevertere minimè ausa est. Id in nativitate duorum fratrum geminorum Phares & Zara adumbratum animadverto, qui in Genealogia Christi nominantur: *Judas autem genuit Pharez & Zaran de Thamar...* *Infante partu apparuerunt gemini in utero: atque in ipsa effusione infantium unus protulit manum, in qua obstetrix ligavit.*

S. Bernard.
Serm. 27. in
Canticis.

S. Fulgent
Lib. 2. ad Tra-
sannid. c. 2.

Apost. 11.

Matth. 1.

vicit coccinum, dicens: *Iste egredietur prior. Illo vero retrahente manum, egressus est alter.* Id factum non esse vi nature, sed gratia dispensatione, S. Joannes Chrysostomus observat. *Non sit lege nascentium, inquit, sed ex Dei gratia, que tunc pueris aderat ista dispensans, & nobis quamdam imaginem futurorum in eorum nativitate depingens.*

Natura & Gratia velut duæ sorores; seu potius ut duo principia ad conceptionem immaculatæ Virginis in sinu S. Annæ concurrunt. Natura manum prior exerit, corpus admitabilis infantis producendo & organa disponendo: Gratia parata est ad præoccupandam, sanctificandam, & ornandam Animam. Humana ratio naturam primas habituram in Mariæ conceptione augurat, videns ipsam insignem purpurâ Regum & Sacerdotum ex quibus originem ducit. Ita, inquit, *Egredietur prior.* Sed fallerit, infirma ratio, manum retrahet natura, gratiam reverebatur, primasque illi cedit in præparatione Tabernaculi quod sibi Verbum Divinum ab æterno elegit. *Natura Gratia cedit ac tremula stat, progredi non sustinens.* Et omnibus elementis sola aqua ab initio perfecta. Aer sine luce, terra sine cultu. *Solus liquor semper materia perfecta, laia, simplex, de suo pura.* Rationem affert Tertullianus: quia sedes erat Spiritus Sancti, qui ferebatur super aquas: *Dignum veclaculum Deo subjiciebat.* Alii Sancti in conceptione sua terre incompositæ, rudi, incultæ, inani, aëri caliginoso similes: Maria in conceptione sua aquæ ductui de paradiso exeuntii. Templum scilicet sedesque Dei parabatur. *Dignum veclaculum Deo subjiciebat.* Quamobrem hæc illi verba Ecclesia accommodat: *Et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Primo igitur suæ vitæ momento in sinu Matris, à Deo parvata est in benedictionibus dulcedinis. *Adjurabit eam Deus mane dñculo.* En primum gratiæ, quæ Deiparæ Virginii in conceptione sua

Genes. 27. 27.
28. 29.
Hoc. 1. in
Matth.

S. Joannes
Damas. Orat.
1. de Nativ.
S. Virg.

Ecdi. 14. 41.

Wid. Presb. 11.

562 INSTITUT. CONCIONAT. PARS III.
collata est, discrimen ab ea quæ cæteris Sanctis collata
fuit.

S. Petrus
Chrysol.
Serm. 143.

II. Discrimen alterum, est quòd alii Sancti portio-
nem gratiæ; Maria gratiæ plenitudinem recepit. *Flu-
minis impetus lætificat civitatem Dei. Singulis se gra-
tia largita est per partes: Maria vero simul se totam
dedit gratiæ plenitudo.* Christo scilicet Gratia fonti &
auctori propinquior fuit, ut ejus Mater: & ideo præ
cæteris debuit à Christo gratiæ plenitudinem obtinere:
*Ut eum qui est plenus omni gratia in se reciperet, &
eum pariendo, quodammodo gratiam ad omnes deriva-
ret.* Christus fons gratiæ; Maria aquæ ductus, qui
plenitudinem fontis ipsius de corde Patris accipiens, no-
bis edidit illum, si non prout est, saltem prout capere
poterat. Ipsi jam tunc dici potest: *Ave gratia plea-
na.* Deus cælesti rore aream rigaturus, totum vellus
prius insudit. Redenturus humanum genus, pretium
universum contulit in Mariam... *Alius ergo intuea-
mini quanto devotionis affectu à nobis eam voluerit ho-
norari, qui totius boni plenitudinem posuit in Maria:
ut proinde si quid spei in nobis est, si quid gratiæ, si
quid salutis, ab ea noveamus redundare.* Totis igitur
præcordiorum affectibus, & votis omnibus Ma-
riam veneremur, quia sic est voluntas ejus qui *Totum
nos voluit habere per Mariam.* Ideo gratiæ plenitu-
dinem recepit, cum alii stillicidia tantum receperint.

S. Thomas 3.
p. 2. q. 27. a. 2.
S. Bernard.
Serm. in Na-
tivity. B. M. de
Aquaductu.

III. Tertium discrimen gratiæ, quæ Deiparæ Vir-
gini in sua conceptione infusa, ab ea quæ cæteris Sanctis
collata est, in eo consistit quòd beatæ Virgini ina-
missibili quodam modo collata fuerit: cæteris modo a-
missibili. *Deus in medio ejus non commovebitur.* Scili-
cet omnis ad malum propositio, omnis difficultas in
bono, ab ea singulari privilegio, & gratiæ uberiori sub-
latæ sunt: quod privilegium nemini Sanctorum præ-
ter ipsam à Deo concessum est. *Nam, ut præclare dis-
ferit S. Thomas, illos quos Deus ad aliquid eligit, ita*

3 p. q. 27. a. 4.

IN FEST. CONC. DE IP. V. MARIÆ. 563

*preparat ac disponit, ut ad id ad quod eliguntur, inve-
niantur idonei, secundum illud Apostoli: Idoneos nos
fecit Ministros novi Testamenti. Beata autem Virgo
divinitus electa fuit ut esset Mater Dei: & ideo non est
dubitandum quin Deus per suam gratiam ad hoc
tam idoneam reddiderit, secundum quod Angelus ad
eam dicit: Invenisti gratiam apud Deum; ecce concipies,
&c. Non autem fuisset idonea Mater Dei, si pec-
casset aliquando: tum quia honor parentum redundat
in prolem. Gratia filiorum, patres eorum. Unde à
contrario, ignominia Matris in Filium redundasset.
Tum etiam quia singularem assinitatem habuit ad Cbr-
istum, qui ab ea carnem accepit. Dicitur autem, 2. ad
Corinthios 6. Quæ conventio Christi ad Beliam? Tum
etiam quia singulari modo Dei Filius, qui est æterna
Sapientia, in ipsa habitavit, non solum in anima, sed
etiam in utero. In malevolam autem animam non in-
troibit Sapientia, nec habitabit in corpore subdito pec-
catis. Et ideo simpliciter cum Ecclesia sentiendum est,
quòd beata Virgo per gratiæ suæ singulare privilegium
consecuta est ut nullum peccatum actuale committeret,
nec mortale, nec veniale, ut sic in ea impletetur quod
de Sponsa cælesti in Canticis dictum est: *Tota pulchra
es, amica mea, & macula non est in te.* Hinc S. Augus-
tinus: *Unde enim scimus quid ei plus gratiæ collatum
fuerit ad vincendum omni ex parte peccatum, quæ
concupere ac parere meruit, quem constat nullum ha-
buisse peccatum.**

2. Cor. 1.

Prov. 17.

Sap. 7.

Cant. 4.

Lib. de Natu-
ra & Gratia,
Cap. 26.

IV. Beatissima Virgo Gratia suæ fideliter coope-
rata est, statim atque ad rationis & liberi arbitrii utrum
pervenit. Hanc enim sumus imitati, fideliter conservan-
do baptismalem gratiam? In ipso diluculo rationis, in
vitæ moralis initio, an gratiæ nos ad Deum diligendum
& ejus mandata servanda vocanti fideliter respondimus
& cooperati sumus? Possimus re absque mendacio cum
Apostolo dicere, *Gratia Dei in me vacua non fuit?*

1. Cor. 5. 10.

N n ij

564 INSTITUT. CONCIONAT. PARS III.

Heu ! quoties Spiritui Sancto restitimus ? Quoties gratiam in vacuum recepinus ? Quoties inspirationes lanctas extinximus ? Quoties gratiam amissimus, quam poteramus conservare, quamvis thesaurum illum portantes in vasis fictilibus : cum Deus non faciat nobis occasum nisi ab ipso fecerimus casum, & *Neminem deserat, nisi deseratur, ut pie semper iustique vivatur ?* Gratia quidem plenitudinem non accepimus, quod Maria privilegium est ; sed, quæ Dei misericordia est, sufficientiam & habuimus, & habemus nobis paratam. Demus operam, ut cum ejus adjutorio in gratia crescamus. *Creſcite in gratia, & in cognitione Domini nostri & Salvatoris Jesu Christi ... Coronat in nobis Deus dona misericordia sua ; sed si in ea gratia quam primam accepimus perseveranter ambulemus.*

S. Auguſt.

2. Petr. 3. 17.

S. Auguſt.
Tract. 3. in
Ioan.

IN FESTO S. THOMÆ APOSTOLI.

Sicut tenebra ejus, ita & lumen ejus. Psal. cxxxvii. 12.

Genes. 1. 2. 3.

IN Apostolo Thoma mysticè impletum est, quod Genesis initio legimus : *Tenebra erant super faciem abyſſi, & dixit Deus, Fiat lux : Et facta est lux. Et vidit lucem quod esset bona. Appellavitque Deus lucem diem.* Thomas, secundùm nominis significationem, abyſſus est. Cùm Deus per Filii Unigeniti mortem & resurrectionem mundum à se mirabiliter conditum admirabilis repararet, *Tenebra erant super faciem Abyſſi.* Incredulitatis & dubitationis caligo quædam Thomæ mentem inumbtabat, quæ nec resurgente Christo, & Apostolis quibus se conspicuum præbuerat, ejus Resurrectionem testimonio suo confirmantibus, depulsa est. *Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, & mittam digitum meum in*

Joan. 20. 27.

IN FESTO S. THOMÆ APOSTOLI. 565

locum clavorum, & mittam manum meam in latus ejus, non credam. Verùm ubi Christus illi etiam se conspicuum præbuit post dies octo, dicens : *Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & asser manum tuam, & mitte in latus meum ; & nolisse incredulus, sed fidelis : Mens ejus plena fidei luce illustrata est. Et dixit Deus, Fiat lux, & facta est lux :* Fidei suæ plenitudine & firmitate diem exhibuit Ecclesiæ plenum, serenum, lætum. *Appellavitque Deus lucem diem.* Fidei suæ plenitudine, firmitate, fervore, humilitate, prioris dubitationis & incredulitatis maculam eluit. *Sicut tenebra ejus, ita & lumen ejus.* Ex vulneribus sacratissimorum pedum Christi hausit humilitatem & firmitatem fidei. Ex vulnere lateris Christi & corde illius sacratissimo hausit fervorem fidei. Ex vulneribus manuum Christi hausit operationem fidei. Sic fides nostra, ut fides S. Apostoli Thomæ, humilis & firma ; fervens & caritate succensâ ; operans & bonorum operum effectrix.

Fides humilis, curiositatem excludit. (*Lib. 1. Theolog. Dogm. & Moral. Cap. 1. Quest. 2. Art. 2. §. 1.*) Dei auctoritate, non humana ratione in rebus salutis duci debemus. (*Ibid.*) Intelligentia, merces fidei. (*Ibid.*) Pœna curiositatis in rebus Religionis. (*Ibid.*) Fides sine caritate & bonis operibus nihil prodeſt ad salutem. (*Quest. 2. Art. 5.*)

I. Deus qui iussit de tenebris lumen splendescere, ex Apostoli Thomæ incredulitate maximum ipsius, Ecclesiæque bonum elicuit, fidem scilicet Divinitatis, Incarnationis, ac Resurrectionis suæ plenissimam ac firmissimam. Egredere namque miro modo divina clementia, ut Discipulus ille dubitans, dum in Magistro suo vulnera palparet carnis, in nobis vulnera sanaret infidelitatis. Plus enim nobis Thomæ infidelitas ad fidem, quam fides credentium Discipulorum profuit, quia dum ille ad fidem palpando reduciur, nostra mens omni dubita-

et S. Greg. M.
lib. 20.
in Evang.

cc
cc
cc
cc
cc

» tione postposita in fide solidatur. Sic quippe Discipu-
 » lum Dominus post Resurrectionem suam dubitare per-
 » misit, nec tamen in dubitatione deseruit, sicut ante
 » nativitatem suam habere Mariam sponsum voluit, qui
 » tamen ad ejus nuptias non pervenit. Nam ita factus est
 » Discipulus dubitans & palpans testis veræ Resurrectio-
 » nis, sicut Sponsus Matris fuerat custos integerimæ vir-
 » ginitatis. Quam oculata, quam humilis, quam firma

Jan. 20. 27.

S. August.
Serm. 21.
vniuersimæ
Edit. Paris.

Joan. 1. 14.

hides ejus! *Dominus meus, & Deus meus!* Christum
 Jesum Deum simul & hominem confessus est. Tene-
 bræ erant super faciem abyssi, in corde Thomæ, ante-
 quam ipsi illuciferet dies quam fecit Dominus. Venit
 caput hujus diei, & dixit: *Inser digitum tuum huc, &
 vide manus meas, & asser manum tuam, & mitte
 in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis.*
 Quasi diceret: *Sciebam vulnera tua, seruari tibi cicat-
 rices meas. Sed planè mittens manum suam, com-
 plevit fidem. Quæ est enim fidei plenitudo? Ut non cre-
 datur Christus tantum homo, nec credatur Christus tan-
 tummodo Deus, sed homo & Deus. Ipsa est fidei plen-
 itudo, quia Verbum caro factum est, & habitauit in
 nobis. Thomas oblati sibi cicatricibus & membris Sal-
 uatoris sui, ubi tetigit, exclamauit: *Dominus meus,
 & Deus meus. Hominem tetigit, Deum cognouit; Te-
 tigit carnem, respexit ad Verbum; quia Verbum caro
 factum est, & habitauit in nobis.* Auii, Nestorique
 hæretes S. Thomæ confessio refellit ac destruit; Auii,
 qui Filium Dei verè Deum, Patrique Eterno consub-
 stantialem esse negabat; Nestorii, qui unam Dei homi-
 ninisque personam esse insinabatur. *Dominus meus, &
 Deus meus! Veritatem Evangelici Sacramenti Thomas
 intelligens: Dominum suum & Deum suum esse confessus
 est. Non hic honoris est nomen, sed naturæ confessio est;
 rebus enim ipsis atque virtutibus Deum credidit. Res-
 surrexisse enim per se ex mortuis in vitam, nisi Dei na-
 tura non potuit.**

S. Hieronim.
Lib. 7. de
Trinitate.

Thomæ fides antea infirma & titubans, in Christi
 vulneribus fundata & confirmata est. *Statuit supra pe-
 tram pedes meos, & direxit gressus meos. Et immisit
 in os meum canticum novum, carmen Deo nostro...*
*Petra autem erat Christus. De qua dicitur in Cantico
 Canticorum: Columba mea in foraminibus petre. For-
 amina petre; vulnera Christi. Bona foramina, quæ
 fidem adstruunt Resurrectionis, & Christi Divinita-
 tem. Dominus meus, & Deus meus! Unde hoc repor-
 tatum oraculum, nisi ex foraminibus petre?*

Psal. 117.

1. Cor. 10. 4.
Cont. 2. 14.
S. Bernard.
Serm. 21.
in Cantica.

Joan. 21. 16.

II. Fervens S. Thomæ fides, ex vulnere lateris Chri-
 sti fervoris sui & amoris quo succensa erat, incremen-
 tum accepit. Ante Christi Passionem & Resurrectio-
 nem jam mirum in modum ardens erat cor ejus amore
 Christi. Ad ipsum ubique loquendum & commorien-
 dum se paratissimum exhibebat. Christo ad Lazarum
 suscitandum Bethaniam eunte, quæ Hierosolymis vici-
 na erat, ubi se brevi mortem pallurum Discipulus præ-
 nunciaverat, dicit Thomas condiscipulis: *Eamus &
 non, ut moriamur cum eo.* Magnanimitatis Thomæ,
 non minus quam dubitationis testimonium hac verba
 sunt: *Nisi videro in manibus ejus &c. Pusilla fides
 (ait S. Bernardus.) sed de magnitudine animi miro
 modo descendens.*

III. Fides S. Thomæ otiosa & segnis non fuit, sed
 actiua & per caritatem operans. Pergrinationes diffi-
 cillimas suscipiens, labores immensos tolerans pro
 Christi gloria in prædicatione Evangelii Parthis, Me-
 dis, Bactris, Persis, Indis, ad finem usque vitæ, quam
 martyrio consummavit Calaminæ sagittis confosus, ut
 morte suâ velut signo Christianæ Religionis, quam præ-
 dicaverat, veritatem confirmaret. *Posuit me quasi si-
 gnum ad sagittam, Christum esse Veritatem, cui cre-
 dendum; Viam, per quam tendendum; Vitam ad
 quam perveniendum, prædicatione sua tot Gentes docue-
 rit, sanguine confirmavit, Id à Christo Jesu didice-*

Thom. 2. 21.

rat sanctus ille Apostolus. Cum enim Christus Discipulis suis dixisset: *Vado parare vobis locum: Et si abiero, & preparavero vobis locum, iterum venio, & accipiam vos ad me ipsum, ut ubi sum ego, & vos sitis. Et quo ego vado scitis, & viam scitis.* Dicit ei Thomas: *Domine, nescimus quò vadis, & quo modo possumus viam scire?* Dicit ei Jesus: *Ego sum via, & veritas & vita. Nemo venit ad Patrem nisi per me. Quasi diceret: Quà vis ire? Ego sum via. Quo vis ire? Ego sum veritas. Ubi vis permanere? Ego sum vita.* Via, Christus est humilis. Veritas & vita, Christus excelsus & Deus. Si ambules in humili, pervenies ad excelsum. Si infirmus humilem non asperneris, in excelso fortissimus permanebis. Quia non habebamus quâ iremus ad veritatem, Filius Dei qui semper in Patre veritas & vita est, assumendo hominem factus est via. Ambula per hominem, & pervenies ad Deum: Per ipsum vadis, ad ipsum vadis. Noli quærere quâ ad illum venias, præter ipsum. Si enim via esse ipse noluisse, semper errarem. Factus ergo via est quâ venias. Non tibi dico, *Quære viam.* Ipsa via ad te venit: Surge & ambula. Qui bene vivunt, & in Christum non credunt, bene currunt, sed in via non currunt. Quanto plus currunt, plus errant, quia à via recedunt. Si autem ad Christi fidem convertantur, perveniunt ad vitam, tenent viam, bene ambulant, & non errant. Hanc viam cognovit & prædicavit S. Thomas Apostolus; hanc tenemus, ut ad Christum ipsum, quatenus apud Patrem Veritas & Vita est, perveniamus.

S. August.
Serm. 142.
alijs s. de
Domini.
verit. Dom.
et Serm.
141 alijs
de Verbis
Domini.

IN FESTO S. STEPHANI PROTOMARTYRIS.

Stephanus plenus gratiâ, fortitudine, & Spiritu Sancto. Act. vij.

Plenitudo gratiæ Stephanum primi Diaconi Ministerio dignum efficit. Plenitudo fortitudinis Stephanum Protomartyris coronâ decoravit. Plenitudo Spiritus Sancti Stephanum primum ac nobilissimum post Christum Jesum caritatis exemplar mundo exhibuit.

I. De S. Stephani electione ad primi Diaconi ministerium, vide *Act. Cap. 6.* Diaconi electi ad Altaris ministerium, ad divini etiam verbi, ubi opus esset prædicationem; ad Viduarum & pauperum curam. His functionibus obeundis fides plena, sapientia eximia, castitas Angelica, fidelitas summa necessaria erant. Fides Mysteriorum & Sacramentorum, quorum electi sunt Ministri per orationem & manuum impositionem Apostolorum: Sapientia, ad Scripturarum Sacrarum intelligentiam & explicationem: Castitas ad curam & consolationem viduarum; fidelitas ad bonorum Ecclesiasticorum seu elemosinarum dispensationem. *Quæritur enim inter dispensatores ut fidelis quis inveniat.* His dotibus præ omnibus Christi Discipulis eminebat Stephanus. *Et elegerunt Stephanum virum plenum fide & Spiritu Sancto.* Fide faciebat prodigia & signa magna in populo, ut Christianæ Religionis conciliaret auctoritatem. Sapientiâ plenus erat ad Scripturam Sacram exponendam, & convincendos Judæos. *Surrexerunt autem quidam de Synagoga qua appellatur Libertinorum, & Cyrenensium, & Alexandrinorum, & eorum qui erant à Cilicia & Asia disputantes cum Stephano: & non poterant resistere sapientiæ & Spiritu*

Act. 6. 9. 10.

Luc. 22. 33.

Tertull.
Adv. 6.

tui qui loquebatur. In Stephano scilicet impletum est illud Christi Domini promissum: *Ego dabo vobis os & sapientiam, cui non poterunt resistere & contradicere omnes adversarii vestri.* Eminebat castitate, quæ ipsam Angelis coæquabat. Virgines enim *in terris non nubendo, de familia Angelica deputantur.* Ideo Invenies *omnes qui sedebant in Concilio, viderunt faciem ejus tanquam faciem Angeli.*

II. Plenitudo fortitudinis Stephanum Protomartyris corona decoravit. Fortitudo maximè elucet patientiæ mortem, in testimonium fidei Christianæ: Stephani fortitudo admirabilis, qui mortem pro defensione Veritatis & Religionis Christianæ ante Apostolos ipsos passus est, eamque primus omnium sanguine suo confirmavit. Christus ad hoc venit in mundum ut testimonium perhiberet veritati, illamque non solum prædicatione & miraculis, sed passionè ac morte sua confirmaret. Stephanus Dominum Jesum imitatus, testis extitit Evangelicæ Veritatis, non docendo solum, disputando, ac defendendo, ascendent Religionem contra Judæos in Synagogis, in Concilio, coram Principe Sacerdotum, Scribis & Sanatoribus Judæorum, sed pro ipsa primus omnium post Christum moriendo. *Sanguis Martyrum, semen Christianorum.* Stephani sanguis semen Martyrum, quibus exemplum patientiæ pro Christo, & pro veritate ac justitia usque ad mortem certandi præbuit. *Quando Stephanus pro Christo primus sanguinem sudid, quasi corona processit de caelo, ut eam sumerent sequentes in præmio, qui præcedentis virtutem imitarentur in prælio.* Impleverunt postmodum terram crebra martyria. Falsi testes adversus Christum insurrexerunt, falsi testes adversus Stephanum pariter suscitati sunt. Dixerunt illi: *Nos audivimus eum dicentem: Ego dissolvam Templum hoc manufactum, & per triduum aliud non manufactum ædificabo.* De Stephano dixerunt: *Audivi-*

S. August.
Serm. 114.
alii 91. de
Diversi.

Mart. 14. 21.

Ab. 6. 14.

vimus eum dicentem: *Quoniam Jesus Nazarenus hic destruet locum istum, & mutabit traditiones, quas tradidit nobis Moyses.* Christus ductus est extra civitatem ut crucifigeretur: Stephanus extra civitatem ejectus est ut lapidaretur. Christus proposito sibi gaudio sustinuit crucem confusione contempta: Stephanus lapidum undique ingruentium grandinem, quasi blasphemix reus, pro Christo forti & alacri animo sustinuit. Unde verò tanta illi fortitudo, nisi à Christo quem in caelo ad dexteram Dei stantem intuebatur? *Intendens in caelum vidit gloriam Dei, & Jesum stantem à dextris Dei.* Et ait: *Ecce video celos apertos, & Filium hominis stantem à dextris Dei.* Animus addebant Stephano futura præmia. Si enim sub imbre lapidum constitutus futura præmia non cogitasset, quomodo illam grandinem petulisset? Sed illius præceptum gestabat in animo, *quomodo illam grandinem petulisset? Sed illius præceptum gestabat in animo, cujus præsentiam cernebat in caelo; & ad eum flagrantissimo amore suspensus, carnem quantocyus relinquere, & ad ipsum cupiebat advolare: nec mortem jam timebat, quia Christum, quem pro se occisum sciebat, viventem videbat; ac festinabat etiam mori pro illo, ut viveret cum illo.* *Jesum stantem videbat; ideo stabat, & non cadebat, quia stans sursum. & deorsum certantem desuper spectans, invictas Militi suo vires, ne caderet, suggererat.* Vidit celos apertos, vidit, & ut bonus Miles Christi violenter invahit, sciens dixisse Dominum: *Regnum calorum vim patitur, & violenti rapiunt illud.* In certamine autem Dominum invocabat Martyr sanctissimus, dicens: *Domine Jesu, accipe spiritum meum.* Ita stans orabat. *Exigebat enim debitum quod Martyribus promissum erat, debitum de quo dicit Apostolus: Ego enim jam delibor, & tempus resolutionis meae instat. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi: de reliquo reposita est mihi corona justitia, quæa reddet mihi Dominus in illa die justus judex.* Protomartyri

Ab. 7. 37.

S. August.
Serm. 114.
alii 91. de
Diversi.

Mat. 11. 12.

1. Tim. 4. 8.

Isa. 33. 16.

Stephano congruè accommodari potest illud Prophetæ oraculum: *Iste in excelſis habitabit*, corde ſcilicet fixus in cælis: quos videt apertos: *Munimenta ſaxorum ſublimitatis ejus*: lapides ſcilicet quibus obruitur, gradus ſunt quibus ad cælum aſcendit. *Panis ei datus eſt*, panis veritatis, ſapientiæ, panis vitæ & intellectus: *Aquæ ejus fideles ſunt*: divinæ gratiæ, cæleſtium conſolationum fontes ipſi non deficiunt in agone. *Regem in decore ſuo videbunt oculi ejus*. Jeſum fortitudinem Martyrum, ſui certaminis agonothetem, *ſtantem à dextris Dei*. Quia verò Jeſum in gloria ſua intuenti, terrena omnia bona vileſcunt, ideo oculi ejus *cernunt terram de longe*. Quomodo enim de longè non cernet terram morientium, qui propiùs intuetur terram viventium? Deum timens ſimul & amans, lapides & mortem non timet; qui enim timet Dominum, nihil trepidabit. *Cor tuum meditabitur timorem*. Judaicæ Gentis Legiſpetiti & Sapientes Stephani ſermone conviçti & confuli manent. *Ubi eſt litteratus? Ubi Legis verba ponderans? Ubi doctior parvulorum? Superbi Doctores, cæleſti ſapientiæ vacui, linguam eruditam & diſertam Stephani intelligere non poſſunt*, quia nolunt. *Populum impudentem non videbis*, populum alti ſermonis, ita ut non poſſit intelligere diſcriminationem lingua ejus, *in quo nulla eſt ſapientia*. Aſpides ſurdæ obdurant aures ſunt, ut non exaudiant vocem incantantis ſapienter. *Exclamantes autem voce magna, continuerunt aures ſuas, & impetum fecerunt unanimiter in eum*.

Pſal. 17. 5.

Act. 7. 56.

Act. 7. 19.

S. Auguſt.
21. 1. diſt. 93.
de Diverſis.

III. Plenitudo Spiritus Sancti Stephanum primum æ nobiliſſimum, poſt Chriſtum Jeſum, caritatis exemplar mundo exhibuit. Pro inimicis oravit mortem ſibi inferentibus: *Poſitis autem genibus clamavit voce magna, dicens: Domine, ne ſtatuas illis hoc peccatum*. Pro ſe orans ſtabat, pro eis genua flegebat. *Diſcrevit juſtum à peccatoribus: Pro juſto ſtans petebat, quia mercedem exigebat: Pro peccatoribus genua fixit, quia ſciebat*

quàm diſciple pro tam ſceleratis poſſet exaudiri. Quamvis juſtus, quamvis ſub ipſa corona conſtitutus, non præſumſit, ſed genua fixit; non attendens quid ipſe dignus eſſet petendo accipere, ſed quid ipſi digni eſſent, à quibus volebat horrenda ſupplicia removere. *Domine, ne ſtatuas illis hoc peccatum*. Chriſtus ſedebat in Cathedra Crucis, & docebat Stephanum regulam pietatis. Imitatur ille ſublimem humilis, Creatorem creatura, Mediatorem victima, Deum & hominem homo: Deum Chriſtum, ſed in Cruce hominem, dicentem. *Pater, ignoſce illis, quia nesciunt quid faciunt*. Nemo dicat: Ille oravit pro inimicis ſuis, quia Chriſtus, quia Deus, quia Unicus: *Quis ſum ego qui hoc faciam? Si multum eſt ad te Dominus tuus, nescis quia Stephanus eſt conſervus tuus? Ecce Stephanus fecit: de ſe? de ſuo fecit? Si autem de dono Dei fecit, numquid intravit & contra te clauſit? Numquid pontem tranſiit, & præcidit? Multum eſt ad te? Pete & tu. Fons manat, non ſiccavit. . . . Si multum ad te putas imitari Dominum tuum, attende Stephanum conſervum tuum. Dominus Chriſtus unicus Dei Filius: numquid hoc Stephanus? Dominus Chriſtus de corrupta Virgine natus: numquid hoc Stephanus? Dominus Chriſtus venit non in carne peccati, ſed in ſimilitudine carnis peccati, numquid hoc Stephanus? Sic natus eſt ut tu; inde natus eſt, unde & tu; ab eo renatus eſt, à quo & tu; tanti valet, quanti vales. Unum instrumentum nobis factum eſt. Evangelium instrumentum eſt, ubi omnes empti ſumus: Ubi tu, ibi ille. Quia ſervi ſumus, instrumentum eſt: Quia filii ſumus, teſtamentum eſt. Ipſum attende, conſervum attende. Multum eſt ad te, quia infirmos oculos habes, intueri Solem: lucernam vide. Stephani oratio quàm potens, quàm efficaciæ: Saulum Eccleſiæ peperit, qui lapidantibus conſentens, eorum veſtimenta ſervabat, Si Stephanus non oraſſet, Eccleſiæ Paulum non haberet. *Præceptum eſt nobis ad redun-**

ce S. Auguſt.
Sermon. 317.
diſt. 93. de
Diverſis.

Apolog. 21. dantiam benignitatis etiam pro inimicis Deum orare (inquit Tertullianus.) Si lapides in aquam injicias, quasi intumescit & redundat aqua. Quo majori impetu inimici Stephani & veritatis in ipsum lapides jaciunt, caritas ejus magis effervescit, benignitas ejus ita redundat, ut Deum pro ipsis oret. *Ad redundantiam benignitatis.* Christus amare & acerbè arguit Judæos, sed amando. *Vt vobis Scribæ & Pharisei hypocritæ.* Cùm ista dicebat, quis non putaret quòd illos oderat? Venit ad crucem, & ait: *Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Ita Stephanus Judæos prius arguit & ob-jurgat dicens: *Dura cervice, & incredulitate cordibus & auribus, vos semper Spiritui Sancto resistitis, sicut patres vestri, ita & vos. Sævitè videtur. Lingua ferax, cor lenè. Clamabat, & amabat. Sciebat, & salvos fieri volebat.* Positis autem genibus clamavit voce magna dicens: *Domine, ne statuas illis hoc peccatum.*

Quòd Martyres honoramus, nobis prodest, non illis. Solemnitates Martyrum, exhortationes sunt Martyriorum. *Honorare, & non imitari, nihil est aliud quam mendaciter adulari.* Imitetur S. Stephani fidelitatem unusquisque in vocationis suæ statuque sui officii fideliter adimplendis, cavens ne desit gratia Dei. S. Stephani fortitudinem imitetur in adversis patienter ferendis, ut nec delicatæ sæculi, nec damna, nec persecutiones ipsum à caritate Christi separent. *Nondum enim usque ad sanguinem resistitis, adversus peccatum repugnantes.* S. Stephani caritatem imitetur, inimicos diligendo, & pro illis orando. Id si difficile videatur, in cælum convertamus oculos; intueamur Jesum stantem ad dexteram Dei, nobis mercedem æternam, quæ Deus ipse est, parantem.

S. August. Serm. 211. 7.

Hebr. 11. 4.

IN FESTO S. JOANNIS APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

Erat recubens unus ex Discipulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus. Joan. xiii. 23.

Magna S. Joannis dignitas & excellentia, quòd Dilectus Jesu Discipulus appellari & esse meruerit. Omnes ejus prærogativa hoc uno nomine exprimuntur. Apostolum fuisse, Evangelistam, Prophetam, Virginem, & Martyrem, magnum est: sed hos omnes honorum titulos complectitur dilecti Jesu Discipuli nomen. *Quem diligebat Jesus.* Hoc se nomine ubique designat Joannes, proprio suo tacito nomine, quasi solum diligeret Jesus, ut hoc signo discerneretur à cæteris, quos utique omnes diligebat: *Quid ergo nisi amplius se dilectum, cùm hoc diceret, volebat intelligi? Quod absit ut mendaciter diceret. Quod autem majus dare potuit Jesus majoris erga eum suæ dilectionis indicium, quam ut homo cum cæteris discipulis suis socius tantæ salutis, solus tamen discubuerit super petrus ipsius Salvatoris? Quæstio movetur, Utrum Joannes qui plus à Christo dilectus fuit, magis etiam Christum dilexerit, ac proinde melior fuerit Petro? Petrum enim magis dilexisse significare videntur hæc Domini verba: *Diligis me plus his?* Aliunde, Joannem fuisse magis dilectum, certum est. Qui verò dixerit Christum magis dilexisse illum à quo minus diligebatur, injuriam Christo facere videtur. *Quantum ipse sapio* (inquit S. Augustinus) *meliolem qui plus diligit Christum, feliciorè verò quem plus diligit Christus, facile responderem: si justitiam Liberatoris nostri minus eum diligentis à quo plus diligitur, & eum plus à quo**

S. Hieron. lib. 6. cont. Jovinian.

S. August. Tract. 124. in Joan.

minus diligitur, quemadmodum defenderem, pervide-
 rem. In ambigua quaestione Sanctus ipse Augustinus
 ad Mysterium confugit, dicens, *Vitam activam quae
 significatur per Petrum, plus diligere Deum quam vi-
 tam contemplativam, quae significatur per Joannem,
 quia magis sentit praesentis vitae angustias, ab eisque
 liberari, & ad Deum ire vehementius desiderat. Vi-
 tam verò contemplativam Deus plus diligit, quia mag-
 is eam conservat. Non enim cum vita corporis finitur,
 sicut vita activa. Quidam verò dicunt quòd Petrus plus
 dilexit Christum in membris; & sic etiam à Christo
 plus fuit dilectus. Unde ei commendavit Ecclesiam. Jo-
 annes verò plus dilexit Christum in se ipso: & sic etiam
 plus ab eo fuit dilectus. Unde ei commendavit Matrem.
 Alii verò dicunt, incertum esse quis illorum plus Chri-
 stum dilexerit amore caritatis; & similiter quem Deus
 plus dilexerit in ordine ad majorem gloriam vitae aeter-
 nae. Sed Petrus dicitur plus dilexisse, si fervor amoris
 spectetur: Joannes verò plus dilectus, si ratio habeat-
 ur familiaritatis, cujus majora quaedam indicia illi
 Christus exhibuit ob juventutem & castitatem. Alii verò
 dicunt, quòd Christus plus dilexit Petrum quan-
 tum ad excellentius donum caritatis; Joannem verò
 plus quantum ad donum intellectus. Unde simpliciter
 Petrus fuit melior & magis dilectus, sed Joannes fe-
 cundum quid. Praesumptivum tamen videtur hoc di-
 judicare, ut dicitur Proverb. xvi. *Spirituum pondera-
 tor est Dominus, & non alius.* Hac igitur quaestione,
 quae plus habet curiositatis, quam aedificationis, sepo-
 sita, duo in hoc Sermone expendemus. 1. Quid major
 Christi dilectio S. Joanni praesertiter? 2. Quid Joannes
 Christi dilectioni rependerit?*

I. Discrimen statuit Doctor Angelicus inter volunta-
 tem Dei & nostram, quòd voluntas nostra non est cau-
 sa bonitatis rerum, sed ab ea movetur sicut ab objecto:
 Unde amor noster quo bonum alicui volumus, non est
 causa

S. Thomas 1.
 p. 2. q. 26. a. 2.
 ad 1.

S. Thomas 1.
 p. 2. q. 26. a. 1.

causa bonitatis ipsius; imò bonitas ejus vera vel aeti-
 mata provocat amorem quo ei volumus & bonum con-
 servari quod habet, & addi quod non habet, & ad hoc
 operamur: Sed amor Dei est infundens & creans boni-
 tatem in rebus. Singularia igitur, magna & excellen-
 tia dona Joanni Apostolo praestitisse Jesum, qui ipsum
 praeter ceteris Discipulis diligebat, minime dubium est.
*Erat recumbens unus ex Discipulis ejus in sinu Jesu,
 quem diligebat Jesus.* Christus Jesus Joannem praeter ce-
 teris Discipulis concium fecit arcanorum suorum; par-
 ticipem bonorum suorum; consortem dolorum suo-
 rum. In sinu Jesu recumbens, concius effectus est ar-
 canorum ejus; à Christo Virgini Mariae in filium datus,
 particeps factus est bonorum ejus: Juxta Crucem Jesu
 morienti adstans, consors fuit dolorum ejus.

I. Sinus quid aliud est quam secretum? Filius Dei
 in sinu Patris aeterna ejus cognoscit, doctrinam ab eo
 acceptam hominibus revelat. *Deum nemo vidit un-*
quam: Unigenitus Filius qui est in sinu Patris ipse
enarravit. Joannes in sinu Jesu recumbens doctrinam
 suam, altissimaque Mysteria, ex illo divino fonte hausit.
De illo petiore in secreto bibeat: sed quod in secreto
bibit, in manifesto eructavit, ut perveniret ad omnes
Gentes non solum Incarnatio Filii Dei, & Passio, &
Resurrectio, sed etiam quod erat ante Incarnationem,
Unicus Patris, Verbum Patris, coaeternus generanti,
aequalis ei à quo missus est, sed in ipsa missione minor
factus, quò major esset Pater. Enarravit in Evangelio
 suo quòd nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor
 hominis ascendit... *Si in cor hominis non ascendit, quo-*
modo ascendit in cor Joannis? An non erat homo Joan-
nes? An forte nec in cor Joannis ascendit, sed cor Jo-
annis in illam ascendit? Quòd enim ascendit in cor ho-
minis, de imo est ad hominem; Quò autem ascendit
cor hominis, sursum est ab homine. Etiam sic, Fra-
 tres, dici potest, quia si ascendunt in cor Joannis, si

Joan. 1. 18.

S. Aug. 8.
 Tract. 16.
 in Joan.

1. Cor. 2. 9.

aliquo modo potest dici, *In tantum ascendit in cor Joannis, in quantum ipse Joannes non erat homo. Quid est, non eras homo? In quantum coeperat esse Angelus.* Erat Joannes de illis montibus de quibus dictum est:

Psal. 71. 2.

Suscipiant montes pacem populo, & colles justitiam.

Montes, excelsæ animæ sunt: Colles, parvule animæ sunt. Sed ideo montes excipiunt pacem, ut colles possint excipere justitiam. Quæ est justitia quam colles

Rom. 1. 17. 20

excipiunt? Fides, quia *Justus ex fide vivit.* Non autem exciperent minores animæ fidem, nisi majores animæ quæ montes dictæ sunt, ab ipsa Sapientia illustrarentur, ut possint populis trahere quod possint parvuli capere, & vivere ex fide colles, & joannes pacem suscipiunt. De his ergo montibus & Joannes erat, qui dixit: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Susceperat pacem Mons iste, contemplabatur Divinitatem Verbi. Qualis iste Mons erat, quàm excelsus? Transcenderat omnia cacumina terrarum, omnes campos aëris, omnes altitudines siderum, omnes Choros & legiones Angelorum. Nisi enim transcenderet ista omnia quæ creata sunt, non perveniret ad eum per quem facta sunt omnia.

S. August. Lib. 1. de Confess. Evang. c. 6.

Hinc Aquila comparatur, quia cum alii tres Evangeliste in his maximè occupati sint, quæ Christus in carne operatus est, & quæ præcepta mortalis vitæ exercenda carnem portantibus tradidit; Joannes super nubila infirmitatis humanæ velut Aquila volat, & lucem incommutabilis veritatis acutissimis atque firmissimis oculis cordis intuetur. Job. 39. 27. Numquid ad præceptum tuum elevabitur Aquila, & in arduis ponet nidum suum? Ezechiel. 17. 3. Aquila grandis magnarum alarum venit ad Libanum, & tulit medullam Cedri. De Joanne Evangelista hic locus mysticè explicari potest. Medullam Cedri intellige divinitatem Verbi.

S. Joannem divinatorum arcanorum conscium factum

cum supra pectus Jesu recumberet, probat & ejus Apocalypsis, de qua S. Hieronymus: *Apocalypsis Joannis (inquit) tot habet sacramenta, quot verba.*

S. Hieron. Epist. ad Paulinum.

2. S. Joannes particeps factus est honorum Jesu, cum illi Virginem matrem Virgini commendavit. *Cum vidisset Jesus Matrem, & Discipulum stantem quem diligebat, dicit Matri suæ: Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit Discipulo: Ecce Mater tua.* Testabatur de Cruce Christus (inquit Sanctus Ambrosius) & inierat Matrem atque Discipulum pietatis officia dividebat. *Conlebat Dominus non solum publicum, sed etiam domesticum Testamentum, & hoc ejus Testamentum signabat Joannes, dignus tanto Testatore testis...* *Et ex illa hora accepit eam Discipulus in sua.* Quæ

Joan. 19. 26.

S. Ambros. Epist. 12.

sua habebat Joannes, qui mundana & secularia non habebat, qui & de mundo non erat? Quæ habebat sua, nisi ea quæ à Christo acceperat? Bonus verbi sapientiæque Possessor, bonus receptor gratiæ. Audire que Apostoli à Christo acceperint: *Accipite, inquit, Spiritum Sanctum, &c.* **N E Q U E** enim Mater Domini Jesu nisi ad possessorem gratia demigraret, ubi Christus habebat habitaculum. Et ex illa hora accepit eam Discipulus in sua. *Cum quo Virgo habitare debebat, quàm cum eo quem Filii heredem, integritatis sciret esse custodem? Non mirum ergo Joannem præ cæteris locatum Mystera divina, cui præsto erat Aula celestium Sacramentorum. Minime dubium est quin operatorio Christi verbo, per quem omnia facta sunt, Maria Virgo Joannis revera mater; Joannes Mariæ Virginis filius revera extiterit. Nam si nullus est Maria filius, judicio eorum, qui de ipsa sanè senserunt, præterquam J E S U S, dicit que Jesu Matri: Mulier, ecce filius tuus, & non, Ecce etiam hic est filius tuus: perinde est ac si dixisset, Ecce hic est Jesus quem genuisti.*

cc S. Ambros. in Exhort. cc Virginitat. cc lib. cap. 5.

cc

cc

cc

cc

Idem lib. De Virginit. Virginitatis, cap. 7.

3. Joannes juxta Crucem Jesu morienti adhiens, particeps fuit dolorum ejus. Jam tunc bibit calicem

Origen. Tractat. Comment. in Joan. Edit. Hinc.

20 latum remisit, quippe cū perfectissimo custode apposi-
 21 to, Christi videlicet signaculo, juvenem communiisset.
 22 Illum ergo præmatura potium libertate, æquales om-
 23 niam sibi adiungunt, desides ac dissoluti, & flagitiis om-
 24 nibus assueti. Ac primū quidem magnificis convi-
 25 viis adolescentem illiciant; noctu deinde ad spoliandos
 26 obvios egressi, secum illum abducunt: Inde ad majo-
 27 rum scelèrum societatem cohortantur. At ille sensim
 28 assuebat pravitati, & tamquam generosus & effrenis
 29 equus à recto tramite abreptus ac frænum commordens,
 30 quantò majore animi indole præditus erat, tantò acrius
 31 in præceptis ferebatur. Postemò abjecta spe salutis quam
 32 in Deo posuerat, nihil jam mediocri animo designa-
 33 bat, sed grandi aliquo scelere perpetrato, quandoqui-
 34 dem jam de salute sua penitus desperaverat, patrem cum
 35 cæteris pœnam subire dignabatur. Assumptis igitur
 36 illis ipsi sodalibus, & instituto latronum collegio, ipse
 37 prompto animo dux eorum effectus, violentia, cædibus
 38 atque atrocitate cunctos superabat. Aliquanto post tem-
 39 pore, cū negotii cuiuspiam necessitas incidisset, iterum
 40 in eam urbem accius est Joannes. Qui cū venisset, &
 41 & cuncta, quorum gratiâ advenerat, ordinasset: Age-
 42 dum, inquit, Episcopo, redde nobis depositum, quod
 43 ego & Christus tibi commendavimus sub testimonio
 44 Ecclesiæ cui præsidet. Ad hæc Episcopus primò quidem
 45 mirari, cū existimaret pecuniam, quam non accepisset,
 46 à se per calumniam repeti. Et sicut adhibere fidem
 47 non poterat reposcenti ea quæ minime haberet, ita nec
 48 Joanni dissidere audebat. Sed ubi Joannes: Juvenem,
 49 inquit, & animam fratris reposco: Tum Senex demisso
 50 vultu suspirans atque illacrymans; Is, ait, mortuus est.
 51 Quomodo, inquit Joannes, & quonam mortis genere?
 52 Deo mortuus est, ait ille. Malus quippe evasit & perdi-
 53 tus, & ad extremum latro. Itaque nunc pro Ecclesia
 54 monem occupavit cum suis simillimis commilitonibus.
 55 His auditis, Apostolus scissa veste, & cum ingenti ge-

20 mitu caput feriens: Bonum, inquit, animæ fratris cul-
 21 todem reliqui. Sed jam equus mihi præsto sit, & ali-
 22 quis ductor itineris. Inde ab Ecclesia, ita ut erat, pro-
 23 fectus, conscenso equo propeverat. Cumque ad locum
 24 venisset, ab iis qui excubias agebant latronibus capitur:
 25 Non ille fugam parans, nec veniam deprecans, sed vo-
 26 ciferans, Ad hoc ipsum veni, deducite me ad Ducem
 27 vestrum. Is verò ut erat armatus, interim expectabat.
 28 Sed ubi accedentem propius agnovit Joannem, præ pu-
 29 dore in fugam se convertit. At Joannes concito cursu
 30 hominem persequi institit, oblitus ætatis suæ, identi-
 31 dem clamans: Quid me patrem tuum fugis, fili, in-
 32 men & senem? Miserere mei fili: Noli timere: Adhuc
 33 superest tibi spes salutis. Ego pro te satisfaciam Christo.
 34 Tuâ causâ mortem libenter excipiam, quemadmodum
 35 Dominus pro nobis mori sustinuit. Animam meam pro
 36 tua vicariam dabo. Sta modò & mihi crede. A Christo
 37 missus sum. His ille auditis, primū quidem vultu in
 38 terram demisso subicit: Deinde armis abjectis, tre-
 39 mens in lacrymas effusus est. Et accedentem senem
 40 complexus, gemitu ac lacrymis, quantum maximè po-
 41 terat, veniam rogabat, & lacrymis quasi altero Baptismo
 42 expiâbatur, solam dextram occultans. Tum Apostolus
 43 sperans ac dejerans se veniam ipsi à Servatore impetra-
 44 visse, oransque ac in genua provolutus, & dextram ip-
 45 sam juvenis, utpote pœnitentiâ expurgatam deosculans,
 46 ipsum in Ecclesiam reduxit. Exinde partim crebris ora-
 47 tionibus Deum deprecans, partim continuatis unâ cum
 48 juvene juniis simul decertans, omnibus denique ver-
 49 borum illecebris animum ejus demulcens, non prius
 50 abcessit quàm illum Ecclesiæ restituisset, magnumque
 51 sinceræ pœnitentiæ exemplum, & iteratæ regeneratio-
 52 nis ingens documentum, & conspicuæ resurrectionis
 53 trophæum omnibus ostendisset.

Christum Jesum sequamur, ipsi nos devoteamus,
 illum diligamus, & ab ipso diligemur ut S. Joannes.

1. Joan. 14. 21. *Qui habet mandata mea, inquit, & servat ea, ille est qui diligit me. Qui autem diligit me, diligitur à Patre meo: & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. Si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut & ego Patris mei præcepta servavi, & maneo in ejus dilectione. . . . Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. . . . Vos amici mei estis, si feceritis que ego præcipio vobis: Vos dixi amicos: quia omnia quaecumque audivi à Patre meo, nota feci vobis. Christum Jesum amemus ut ipse nos amat, sincerè, efficaciter, constanter. Si Deum sincerè diligamus, non diligemus mundum, quia Si quis diligit mundum, non est caritas Patris in eo. Si Deum efficaciter diligamus, mandata ejus servabimus: Hac est enim caritas Dei, ut mandata ejus custodiamus; & mandata ejus gravia non sunt. . . . Qui dicit se nosse eum, & mandata ejus non custodit, mendax est, & in hoc veritas non est. Qui autem servat verbum ejus, verè in hoc caritas Dei perfecta est. Si Deum constanter diligamus, mortale peccatum summo studio, summaque vigilantia vitabimus. Omnis enim qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quoniam semen ipsius in eo manet: & non potest peccare: quoniam ex Deo natus est. Si Deum diligamus, diligemus & proximum sincerè: Nam si quis dixerit, Diligo Deum, & fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt, quomodo potest diligere? Si Deum diligamus efficaciter, proximum etiam efficaciter diligemus. Qui habuerit substantiam hujus mundi, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua ab eo, quomodo caritas Dei manet in eo? Filii, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere & veritate. Si Deum constanter diligamus, & proximum constanter amabimus, ad mortem usque, ut si necesse sit, pro ejus æterna salute vitam*

IN FESTO S. GENOVEFÆ VIRG. 585
 devoveamus. In hoc cognovimus caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit, & nos debemus pro fratribus animas ponere. Hæc sanctus Joannes verbo & exemplo docuit: Hæc fide tenere, & operibus exercere debemus, ut Christus Jesus nobiscum bona sua communicet, arcana sua, unctionem suam quæ hic docet nos de omnibus ad salutem nostram, & iusticia status nostri implenda necessariis; ut Virginem Matrem suam sanctissimam, nostram quibus Matrem esse concedat; ut nos passioni suæ ac doloribus compati tribuat, quia si socii sumus dolorum ejus, socii etiam erimus gloriæ, & vitæ æternæ participes.

IN FESTO S. GENOVEFÆ VIRGINIS,
 PARIENSIVM PATRONÆ.

Indica mihi quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges sodalium tuorum. Si ignoras te, ô pulcherrima inter mulieres, egredere & abi post vestigia gregum, & pasc hædos tuos juxta tabernacula Pastorum. Cant. j. 6. & 7.

DEus se ipsum Pastori comparat in Scriptura Sacra. Sicut Pastor gregem suum pascet (inquit *Isai. 40. 11.* Propheta) in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo levabit, factas ipse portabit. Christus seipsum Pastorem prædicat. Ego sum (inquit) Pastor bonus: Et cognosco meas, & cognoscunt me meæ. . . . Oves meæ vocem meam audiunt; & ego cognosco eas, & sequuntur me: & ego vitam æternam do eis. Non mirum igitur quod sponsa cælestem sponsum quærat sub typo Pastoris. Indica mihi quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam &c. Sponsa

lus verò sponfam monet ut vestigia gregum sequatur, & pascat hados suos juxta tabernacula Pastorum, si ad meridiem pervenire velit, ubi cubat sponfus. His verbis, *Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie*, via contemplativa designatur. His verbis: *Pasce hados tuos*, &c. Vita activa. Utriusque exemplum in Genovefa Virgine admirabiliter clucet. Christo summo Pastori cor suum consecrat ab adolescentia per amorem castissimum; corpus per virginitatem; ipsum desiderat & querit continuo per ferventem orationem: Illo se dignam prestat per humilitatem: Sanctis exemplis, & misericordie operibus Parisiensem populum velut gregem pascit, Episcoporum præceptis religiose obtemperat, & consilia sequitur.

S. Bernard.
Serm. 33. in
Cant.

1. Cor suum Christo consecrat amore casto. *Indica mihi, quem diligit anima mea.* Adverte quàm eleganter amorem spiritus à carnis discernat affectu, dum Dilectum exprimit magis ipsa affectione quàm nomine volens, non simpliciter quem diligo, sed inquit, quem diligit anima mea, spiritalem designans dilectionem. Illic cor consecrat absque divisione, totum dilectionis imperium ad eum refert, & *Nullum duci risolum extra patitur, cujus derivatione minuatur.* In Sponsi disciplinam se tradit, ab eo doceri querit viam quâ ad ipsum perveniant, ornamenta quibus ipsi placeat. *Indica mihi... Vias tuas, Domine, demonstra mihi, & semitas tuas edoce me. Quznam illa via; Deduxit me, inquit, super semitas justitie.* Ergo tria ista Anima Deum amans indefinenter inquit, *justitiam & judicium, & locum habitationis gloria* Sponsi tamquam viam in qua ambulet, cautelam quâ ambulet, & ad quam ambulet mansionem. De qua mansio ait Propheta: *Unam petii à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vite mee.* Et iterum: *Domine, dilexi decorem domus tua, & locum habitationis gloria tua.* Porro de reliquis duobus: *justitia & judicium*

Psal. 14. 4.
Tsal. 12. 2.

S. Bernard.
Serm. 33. in
Cant.

Psal. 26. 4. 20

Psal. 23. 7.

Psal. 27. 11.

(ait) *preparatio sedis tue.* Meridie tria ista mens devota, requirit, utpote sedem Dei, & sedis preparationem. Et pulchre in Sponsæ prærogativam concurrent pariter ad consummationem virtutum, *Ut de forma justitie sit formosa, de judiciorum notitia causa, de desiderio presentie seu glorie Sponsi casta.* Talem protulit decet esse sponfam Domini, pulchram, eruditam & castam. Talis fuit sancta Genovefa. Castitatem Deo voverat ab adolescentiâ, Christum Sponsum eligit, in medio mundi mundo renuncians, & unice cogitans quæ Domini sunt, *ut sit sancta corpore & spiritu.* Corpus Genovefæ, Templum Domini est. *Hujus Templi ædificata est virginitas, quæ nihil profanum inferri sinit.* Hujus Templi custos abstinentia & jejunium austerum cumprimis & perpetuum. *Jejunabat omnibus diebus vite sue,* certa quòd aliter pudicitia tuta esse non posset. Mortificatis membris suis quæ sunt super terram, confidenter ait: *Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.*

1. Cor. 7. 34.

Tertull.

Indist. 1. 6.

Gal. 12. 2.

Sponsum desiderat & querit Genovefa per ferventem & continuum orationem. Non circumit civitatem, non per vicos & plateas Sponsum querit, falli timet, spoliari, percuti, vulnerari. Sponsum in plateis non invenit certa est: Multos dicere, *Ecce hic est Christus, ecce illic:* Ideo à Sponso ipso querit locum pascuorum ejus, & quietis in meridie, ne evagetur & erret extra viam ipsum querens. *Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges sordialium suorum.* Beata eternitas merities est, tota dies, absque fidei umbris, absque ignorantie tenebris, dies nesciens occasum, ubi in lumine Dei videbimus lumen, ubi *semiles ei erimus, quia videbimus eum sicuti est.* Ibi Sponsum in decore suo contemplari desiderat sponfa pascentem uberius, quiescentem securius. Nam & hic pascit, sed non in saturitate. Pascit in Legge, in Prophetis, in Evangelicis pascuis, in Apostoli-

Mat. 23. 21.

S. Bernard.
Serm. 33. in
Cant.

Psal. 22. 5.

cis litteris. Sed non satiatur anima, quamdiu elurit & sitit iustitiam: Reficitur de mensa Domini. *Parasti,* (inquit) *in conspectu meo mensam adversus eos qui tribulant me:* Sed non impletur nisi in pascuis æternis, de quibus ait Propheta: *Replebimur in bonis domus tua*

Psal. 64. 7.

Et alibi: *Et iusti epulentur & exultent in conspectu Dei, & delectentur in lætitia.* Hic pascitur fidelis anima, sed & patitur. *Fuerunt,* inquit, *mibi lacryma mee panes die ac nocte, dum dicitur mihi quotidie, Ubi est Deus tuus?* Porro *Pasci* ubi timeas pati, *jucunditas atem* habet, sed non securitatem. *Pasci* autem & *pasci simul*, nonne molesta *jucunditas est?* Ideo sponfa indicari sibi

Psal. 67. 4.

rogat à sponso ubi pascat, ubi cubet in meridie. Id unum cogitat, id unum optat, id unum querit Genovefa.

Psal. 41. 4.

Unam peti à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vite mee: ut videam voluptatem Domini, & visitem Templum ejus. Sic ejus oratio perpetua est: Quod enim ait Apostolus, *Sine intermissione orate,* *Quid est aliud, quam beatam, vitam, que nulla nisi æterna est, ab eo qui eam solus dare potest, sine intermissione desiderare?*

Psal. 76. 4.

Cælesti Sponso dignam se præstat Genovefa per humilitatem. Pulcherrima est omnium ornatu virtutum, & tamen suam pulchritudinem, sua merita ignorat humilis Virgo: *Si ignoras te, o pulcherrima inter mulieres, &c.* Dei quidem dona in se agnoscit, ut gratias illi perpetuas referat, sed ignorat pulchritudinem suam internorem, ne superbiat. Egreditur, & abit post vestigia gregum innocens ovis. Timet ne cadat, ne Sponso displiceat, quia *Tentatio est vita hominis super terram.* A se sibi non esse cogitat quod virgo est, sed hoc donum optimum descendere desuper à Patre luminum. Non putat modicum sibi esse dimissum, ut modicum diligit, sed cautius & verius cogitat *Omnia peccata sic habenda tanquam dimittantur, à quibus Deus custodit ne committantur.* Neinihi non tantum Virgini, sed nec

Psal. 76. 4.

1. Thessal. 5. 17.

S. August.

Epist. 128. ad

Probam.

S. August.

Lib. de sancta

Virginit.

S. August.

Lib. de sancta

Virginit.

conjugata mulieri se præponit, divinum illud præceptum fideliter adimplens; *Quando magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo invenies gratiam.* Majorem cæterarum charitatem, humilitatem, alique dona esse putat. Sic Dei Spiritum servat, qui non nisi super humiles requiescit. *Custos* scilicet *virginitatis caritas:* *Locus autem hujus custodis humilitas.*

Ecdi. 7. 16.

S. August.

Sanctis exemplis & misericordie operibus Parisiensem populum velut gregem pascit Genovefa. Non solum virgines docet ac instituit, sed omnium ordinum & conditionum homines sanctæ suæ conversationis exemplis ad pietatem informat, ad Dei amorem accendit. *Egredere, & abi post vestigia gregum, & pascce hædos tuos juxta tabernacula Pastorum.* Non spiritaliter tantum, sed corporaliter Parisienses pascit tempore famis. *Pascce hædos tuos.* In pago Nannethodorensi, in sua illa solitudine ubi Sponsus familiariter loquebatur ad cor ejus, lubentius commoratur. *Veni, inquit, dilecto mi, egrediamur in agrum, commoremur in villis.* Ibi nihilominus amore Sponsi succenta, tum erga Virgines quas instituebat, tum erga rusticos homines, & rusticanas mulieres spiritualem exercebat agriculturam, Christi gratiâ freta, qui bono femini quod in agro suo feminavit ipse dat incrementum per occultam subministracionem Spiritus & virtutis. *Mane surgamus ad vineas, videamus si floruit vinea, si flores fructus parturiunt, si sternerunt mala punica.* Sed à Sponso monetur, ut

Cant. 7. 17.

(siquidem sui obliviscitur præ illius amore, ejusque gloriam propriæ utilitati anteponebat) egrediarur ex pago Nannethodorensi, Parisios interdum veniat, ut populum Parisiensem sanctis exemplis, auxilioque pascat ac defendat. *Si ignoras te, o pulcherrima inter mulieres, egredere, & abi post vestigia gregum, & pascce hædos tuos.* Sponsi voci obsecuta est, dicens: *Pone me ut signaculum super brachium tuum:* Ipsi omnes cogitationes suas, affectus omnes, motusque cordis, amorem

Cant. 4. 6.

omnem consecrans; actiones omnes ad gloriam nominis eius dirigens, & ad ejus amorem omnes adducere fatigat. *Fortis ut mors dilectio, dura sicut infernus amulatio.* Cor Genovefæ Dei amore absorptum, ad terrena desideria velut insensibile redditur; mundo, sibi que ipsi mortua est; *Fortis ut mors dilectio.* Soli Christo vivit, nullum alium admittit amatorem, nullum alium amorem. *Ego dilecto meo, & ad me converso ejus.* Oleum in ejus lampade, caritas in ejus corde non deficit, quia Virgo sapiens est & vigilans, sponso semper occurrere parata. *Lampades ejus, lampades ignis atque flammularum.* Lampades ignis sunt, quia in corde ardent per amorem: Lampades verò flammularum, quia exterius lucent per operationem. Ideo abit post vestigia gregum, & pascit hædos suos. Pavit in hoc mundo vivens; pascit, sanat, tuetur, in cælis cum Sponso regnans. Præsentissimum ejus experiuntur auxilium, quicumque ipsius implorant suffragium in Ecclesiâ Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, ubi corpus ejus colitur. *Et pascet hædos tuos juxta Tabernacula Pastorum.*

Sanctæ Genovefæ virtutes imitemur, si patrocinium optamus. Castitatem & continentiam diligamus & servemus, cum animi, tum corporis, ut firmus templum sanctum Domino. Membra nostra templum sunt Spiritus Sancti: Corpora nostra membra sunt Christi: Ne per immunditiam & libidinem ipsa polluamus. Ecclesiæ filii sumus, unum cum ipsa corpus, aquâ baptismatis emundatum & consecratum, corpore & sanguine Christi passum & faginatam. Ecclesia porro est in membris suis omnibus Virgo non sit carne, in omnibus tamen quæ viva membra sunt & Dei Spiritu animata, virgo est mente. *Respondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo* (ait Apostolus.) In omnibus membris (ut dixi) viventibus casta est, in nonnullis virginali, in pluribus conjugali, in aliis viridali castitate. Putrida igitur membra sunt, & abscindi, resecari, pro-

jici digna ab Ecclesiæ corpore, Christiani impudici. Castitati humilitatem conjugamus exemplo Sanctæ Genovefæ; sequamur Christum per viam humilitatis, quam nos docuit, quia ad gloriam aliter pervenire non possumus. *Discite a me quia mitis sum & humilis corde.* Sanctæ Genovefæ caritatem erga Deum & proximum imitemur. Nisi enim fides nostra per dilectionem operetur, lampades quidem habemus, sed oleum in vasis nostris non habemus, & lampades nostræ exstinguuntur. *Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? Numquid poterit fides salvare eum? Si autem frater & soror nudi sunt, & indigeant viliu quotidiano, dicat autem aliquis ex vobis illis, Ite in pace, calefacimini & saturamini: non dederitis autem ei quæ necessaria sunt corpori, quid proderit? Sic & fides, si non habeat opera, mortua est in semetipsa.*

Jacobi 2. 14.

IN FESTO PURIFICATIONIS DEIPARÆ VIRGINIS MARIE.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundum Legem Moysi, tulerunt Jesum in Jerusalem, ut sifterent eum Domino, sicut scriptum est in Lege Domini. Luc. ij. 22.

Hanc Solemnitatem Græci *Hypapante*, hoc est, *Festum Occursus* appellant, quod scilicet volente ac dirigente Deo, Simeon & Anna Christo Jesu, & parentibus ejus Templum introcuntibus ut eum Domino sifterent & offerrent, occurrerint, Deum laudantes & benedicentes. Occurramus & nos, obviamque eamus & attento animo consideremus Christum semetipsum in sacrificium offerentem æterno Patri; Mariam se pu-